

WYROK

1 *W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ*

Dnia 28 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariusz Bartnik

Protokolant: st. sekr. sąd. Aneta Graban

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

przeciwko A. D.

o zwolnienie spod egzekucji,

I. zwalnia spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D. zajęty w sprawie sygn. akt Km (...) toczącej się z wniosku A. D. przeciwko M. C. ekran LED zawieszony na budynku przy ul. (...) w G.;

II. odstępuje od obciążenia pozwanego A. D. kosztami postępowania.

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. w dniu 30 maja 2016 r. wniósł przeciwko A. D. pozew, w którym domagał się zwolnienia od egzekucji rzeczy ruchomej w postaci ekranu LED zawieszonego na budynku przy ul. (...) w G., zajętego w dniu 23 września 2015 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D. w sprawie egzekucyjnej prowadzonej z wniosku wierzyciela tj. pozwanego A. D. przeciwko dłużnikowi M. C. o sygn. akt KM (...). Wnosił także o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych wraz ze zwrotem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Powód wskazywał, że zajęta przez komornika sądowego ruchomość w postaci ekranu LED, będąca we władaniu dłużnika M. C., stanowi w rzeczywistości własność powoda. Wyjaśniał, że w dniu 6 listopada 2014 r. zawarł ze spółką (...) Sp. z o. o. w G. umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie rzeczy ruchomej w postaci ekranu LED wraz z osprzętem towarzyszącym zawieszonym na budynku przy ul. (...) w G. celem zabezpieczenia wierzytelności wynikającej z zawartej przez strony umowy pożyczki z dnia 9 października 2014 r. Zgodnie z tą umową spółka (...) przeniosła na niego własność powyższego ekranu z osprzętem z zastrzeżeniem, że jeżeli wierzytelność zabezpieczona umową zostanie spłacona w całości wraz z oprocentowaniem i odsetkami, nastąpi zwrotne przeniesienie własności na spółkę (...). Z uwagi zaś na to, że pożyczka nie została zwrócona, nie doszło do zwrotnego przeniesienia własności. Powód podawał też, że wcześniej, w dniu 18 października 2014 r. M. C. zawarł ze spółką (...) umowę sprzedaży przedmiotowego ekranu, co oznacza, że dłużnik nie jest jego właścicielem. Wywodził, że w związku z tym nie było żadnych podstaw do zajęcia spornej rzeczy, zwłaszcza że komornik posiadał wiedzę na tę okoliczność.

Pozwany A. D. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Pozwany ocenił roszczenie powoda jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych. Zarzucił, że dłużnik M. C., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...), w dniu 23 września 2015 r. oświadczył asesorowi komorniczemu T. D., że przedmiotowy ekran LED jest własnością spółki (...) sp. z o. o., która nabyła go w dniu 2 stycznia 2015 r. Okoliczność tę konsekwentnie podtrzymywał do dnia 28 kwietnia 2016 r., tj. do dnia licytacji powyższej ruchomości, kiedy to przedstawił fragmenty umowy przewłaszczenia rzekomo zawartej z powodem w dniu 6 listopada 2014 r. Pozwany wywodził również, że umowa sprzedaży z dnia 18 października 2014 r. zawarta między M. C. a spółką (...) oraz umowa przewłaszczenia tego ekranu z dnia 6 listopada 2014 r. pomiędzy (...) Sp. z o. o. a powodem nie odzwierciedlają rzeczywistych zdarzeń gospodarczych i zostały sporządzone ex post jedynie na potrzeby niniejszego postępowania. Podnosił, że dłużnik M. C., w okresie nabycia przedmiotowego ekranu LED od pozwanego oraz w okresie składania oświadczeń w prowadzonym przez komornika J. D. (1) postępowaniu KM (...) był prezesem zarządu spółki (...), w której z kolei jedynym wspólnikiem była jego żona A. C. i w związku z tym miał pełną wiedzę o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym, a także pełną swobodę w kreowaniu rzekomych dokumentów dotyczących ekranu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. prowadził działalność samodzielnie pod firmą (...). Pełnił również funkcję prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o. o. z siedzibą w G., w której jedynym wspólnikiem była jego żona, A. C..

[okoliczności bezsporne]

W ramach działalności prowadzonej w formie spółki M. C. postanowił rozpocząć działalność w dziedzinie reklamy. Zamierzał zainwestować w ekrany reklamowe i z ich dzierżawy czerpać zyski.

[dowód: zeznania M. C. – utrwalone na nośniku danych k. 136, zeznania K. K. – utrwalone na nośniku danych k. 163, zeznania słuchanego za powoda K. B. – utrwalone na nośniku danych k. 176]

W związku z tymi planami w dniu 29 sierpnia 2014 r. (...) Sp. z o. o. w G. reprezentowana przez M. C. zawarła z (...) Sp. j. w G. jako wynajmującym przedwstępną umowę najmu, której przedmiotem było zobowiązanie wynajmującego do wynajęcia najemcy górnego fragmentu północnej ściany szczytowej kamienicy położonej w G. przy ul. (...), którą najemca miał użytkować zgodnie z jej dotychczasowym przeznaczeniem tj. jako powierzchnię wsporczą ekranu reklamowo – informacyjnego LED.

[dowód: umowa najmu przedwstępna z dnia 29.08.2014 r. k. 153, zeznania K. K. – utrwalone na nośniku danych k. 163]

M. C. prowadził również rozmowy m. in. z K. B., prezesem zarządu powodowej spółki (...) S.A. w G. oraz innymi osobami działającymi w ramach tej spółki, z którymi znał się jeszcze z czasów, kiedy razem pracowali w porcie w G.. Zaproponował im wspólne prowadzenie działalności reklamowej. Członkowie zarządu powoda, po analizie nie zdecydowali się jednak na powyższe uznając, że działalność ta ich nie interesuje, zaproponowali natomiast ewentualnie udzielenie pożyczki na rozpoczęcie tejże działalności.

[dowód: zeznania M. C. – utrwalone na nośniku danych k. 136, zeznania słuchanego za powoda K. B. – utrwalone na nośniku danych k. 176]

W związku z tym w dniu 9 października 2014 r. powód (...) Spółka Akcyjna w G. zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., reprezentowaną przez M. C. jako prezesa zarządu spółki, umowę pożyczki.

Umową tą pożyczkodawca tj. powód udzielił pożyczkobiorcy pożyczki pieniężnej w kwocie 160.000 zł na okres 18 miesięcy, licząc od dnia obciążenia rachunku pożyczkodawcy. Powód udzielił pożyczkobiorcy sześciomiesięcznego

okresu karencji w spłacie kapitału pożyczki. Strony jednocześnie uzgodniły harmonogram spłaty rat: raty w kwotach po 40.000 zł miały być płatne do dnia 10 czerwca 2015 r., 10 września 2015 r., 10 grudnia 2015 r. oraz 10 marca 2016 r. Natomiast oprocentowanie w wysokości 5% w skali roku, miało być płatne co miesiąc na konto pożyczkodawcy.

W § (...) umowy strony postanowiły również, że jako zabezpieczenie wszelkich należności pożyczkobiorcy względem pożyczkodawcy powstałych z tytułu niniejszej umowy zostanie zawarta w ciągu 3 tygodni od daty podpisania umowy pożyczki – umowa przewłaszczenia. Przedmiotem przewłaszczenia będzie ekran LED zamontowany na szczytowej ścianie budynku przy ul. (...) w G..

[dowód: umowa pożyczki z dnia 9.10.2014 r. k. 14-15]

Kwotę 160.000 zł powód przelał na konto spółki (...) w tym samym dniu.

[dowód: potwierdzenie wykonania przelewu k. 142]

W dniu 15 października 2014 r. M. C. działający pod firmą (...) zawarł z pozwanym A. D., działającym pod firmą (...) umowę sprzedaży, którą nabył własność funkcjonującego ekranu LED z adresem (...) (...) za kwotę 60.000 zł netto (73.800 zł brutto).

Termin płatności należności określono na 30 dni, jednakże po jego upływie dłużnik nie uregulował ceny zakupu.

[dowód: zeznania J. D. (1) – utrwalone na nośniku danych k. 108, zeznania J. D. (2) - utrwalone na nośniku danych k. 108, zeznania M. C. – utrwalone na nośniku danych k. 136, dokumenty z akt Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D.: faktura z 15.10.2014 r. k. 5, faktura korygująca k. 6]

W dniu 16 października 2014 r. Spółka (...) Sp. J. w G. jako wynajmujący zawarła ze spółką (...) Sp. z o. o. w G. jak najemcą umowę najmu, której przedmiotem było wynajęcie górnej części północnej ściany szczytowej kamienicy położonej w G. przy ul. (...). W umowie stwierdzono, że na ścianie zainstalowane są stanowiące własność najemcy ekran LED, jego konstrukcja wsporcza oraz inne elementy i instalacje związane.

Umowę najmu zawarto na okres 5 lat.

[dowód: umowa najmu z dnia 16.10.2014 r. k. 154-156]

W dniu 18 października 2014 r. M. C. jako sprzedający zawarł ze spółką (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jako kupującym umowę sprzedaży ekranu LED wraz ze sprzętem towarzyszącym, w skład którego wchodzi: ekran LED, stelaż mocujący ekran LED do ściany budynku, komputer PC wraz z szafką zabezpieczającą, oprogramowanie do obsługi ekranu LED zamontowanego na budynku przy ul. (...) w G.. Strony uzgodniły cenę 160.000 zł plus podatek VAT.

[dowód: umowa z 18.10.2014 r. k. 16-16v, zeznania M. C. – utrwalone na nośniku danych k. 136]

W dniu 6 listopada 2014 r. powód oraz (...) Sp. z o. o. w G. zawarły umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie rzeczy ruchomej w postaci ekranu LED zawieszono na budynku przy ul. (...) w G. celem zabezpieczenia wierzytelności spółki (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. względem spółki (...) Sp. z o. o. w G. o zwrot pożyczki w kwocie 160.000 zł wraz z oprocentowaniem. W § (...) umowy spółka (...) oświadczyła, że przysługuje jej wyłączne prawo własności powyższego ekranu LED wraz z osprzętem towarzyszącym, w skład którego wchodzi: ekran LED, stelaż mocujący ekran LED do ściany budynku, komputer PC wraz z oprzyrządowaniem, oprogramowanie do obsługi ekranu LED, zamontowane trwale na ścianie budynku nr (...) położonego przy ul. (...) w G.. Szacunkowa wartość przedmiotu określono na 160.000 zł.

Zgodnie z umową, (...) Sp. z o. o. w G. z dniem zawarcia umowy przeniosła na powoda własność powyższego ekranu wraz z osprzętem z zastrzeżeniem warunku, że jeżeli wierzytelność zabezpieczona umową tj. wierzytelność z umowy

pożyczki z dnia 9 października 2014 r. zostanie spłacona w całości wraz z oprocentowaniem i odsetkami, nastąpi zwrotne przeniesienie własności ekranu LED na spółkę (...).

Strony jednocześnie uzgodniły, że przedmiot przewłaszczenia pozostanie we władaniu spółki (...). Powód zezwolił na bezpłatne używanie przedmiotu umowy przewłaszczenia przez przewłaszczającego, ten zaś zobowiązał się do ponoszenia wszelkich kosztów jego utrzymania, w tym kosztów najmu powierzchni, energii elektrycznej, kosztów dostępu do sieci internetowej – w okresie, w którym przedmiot przewłaszczenia pozostawał w jego władaniu.

Umowę w imieniu spółki (...) podpisał M. C. jako prezes zarządu.

[dowód: umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie z dnia 6.11.2014 r. k. 12-13v, zeznania M. C. – utrwalone na nośniku danych k. 136]

W dniu 23 września 2015 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. D. (1) w sprawie egzekucyjnej prowadzonej z wniosku pozwanego A. D. przeciwko dłużnikowi M. C. pod sygn. akt Km (...) dokonała zajęcia ekranu LED zawieszono na budynku przy ul. (...) w G..

Postępowanie to toczyło się przeciwko M. C. na podstawie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 24 czerwca 2015 r. sygn. akt VI Nc-e 1072237/15, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 25 sierpnia 2015 r. postanowieniem tegoż Sądu. Zajęcia dokonano w oparciu o wnioski pozwanego z dnia 27 sierpnia 2015 r., do którego dołączono fakturę VAT z dnia 15.10.2014 r. nr (...), z której wynikało, że dłużnik M. C. prowadzący działalność pod firmą (...) nabył od pozwanego A. D. działającego pod firmą (...) ekran LED znajdujący się przy ul. (...).

W chwili zajęcia dłużnik informował, że ekran L. jest własnością (...) Sp. z o. o. w G..

[dowód: zawiadomienie z dnia 28.04.2016 r. k. 11, pismo komornika z dnia 12.10.2015 r. Km (...) k. 40, protokół zajęcia w sprawie Km (...) k. 42, zeznania T. D. – utrwalone na nośniku danych k. 93, zeznania K. D. – utrwalone na nośniku danych k. 93, zeznania J. D. (1) – utrwalone na nośniku danych k. 108, zeznania J. D. (2) - utrwalone na nośniku danych k. 108, dokumenty z akt Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D. – wniosek k. 1-2, faktura k. 5, protokół zajęcia z dnia 23.09.2015 r. k. 58]

Pismem z dnia 30 września 2015 r. skierowanym do komornika sądowego prowadzącego postępowanie Km (...) M. C. potwierdził, iż zajęty ekran LED zawieszony na ścianie budynku przy ul. (...) w G. jest własnością spółki (...) Sp. z o. o., która nabyła go od firmy (...) w dniu 2 stycznia 2015 r. i przesłał fakturę VAT dokumentującą sprzedaż ekranu LED w dniu 2 stycznia 2015 r. Faktura opiewała na kwotę 63.000 zł. Do akt złożono również umowę sprzedaży ekranu LED zawartą między M. C. jako sprzedającym a (...) Sp. z o. o. jako kupującym sporządzoną z datą 2 stycznia 2015 r., właśnie za kwotę 63.000 zł. W treści jej sprzedający oświadczył, że jest właścicielem używanego ekranu LED znajdującego się przy ul. (...) w G.. Płatność wg treści umowy miała nastąpić gotówką po przekazaniu przedmiotu umowy.

[dowód: pismo dłużnika z dnia 30.09.2015 r. k. 40, faktura VAT z 2.01.2015 r. (...) k. 41, umowa sprzedaży z dnia 2.01.2015 r. – w aktach Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D.]

W dniu 28 grudnia 2015 r. spółka (...) została wezwana do zapłaty zaległości z tytułu najmu ściany kamienicy przeznaczonej na zainstalowanie ekranu LED przy ul. (...) w G. w kwocie 7872 zł. Na sumę tę złożyły się należności z nieuregulowanych faktur za okres od marca 2015 r. do grudnia 2015 r. Z uwagi na brak zapłaty, w dniu 15 stycznia 2016 r. wynajmujący (...) Sp. J. ostatecznie rozwiązał umowę najmu z winy najemcy tj. (...) Sp. z o. o.

[dowód: wezwanie do zapłaty z 28.12.2015 r. k. 151, zpo k. 152, pismo z 21.01.2016 r. k. 157, zpo k. 158, zeznania K. K. – utrwalone na nośniku danych k. 163]

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D. przejął postępowanie przeciwko dłużnikowi M. C., które prowadzi obecnie pod sygn. akt KM (...).

[dowód: zeznania T. D. – utrwalone na nośniku danych k. 93, zeznania J. D. (2) - utrwalone na nośniku danych k. 108]

W toku tego postępowania komornik wyznaczył termin licytacji zajętej ruchomości na dzień 28 kwietnia 2016 r. Na dzień przed terminem licytacji do komornika zgłosił się dłużnik M. C. i poinformował, że ekran nie stanowi własności spółki (...), lecz własność powoda (...) SA w G.. Na dowód powyższego przedstawił pierwszą stronę umowy przewłaszczenia. Wówczas komornik zniósł termin licytacji i pismem z dnia 28 kwietnia 2016 r. powiadomił powoda o zajęciu ekranu LED, informując w nim, że w dniu 27 kwietnia 2016 r. dłużnik złożył dokument wskazujący, że zajęte ruchomości mogą stanowić własność powoda. Pismo doręczono powodowi w dniu 4 maja 2016 r.

[dowód: zawiadomienie z dnia 28.04.2016 r. k. 11, zeznania T. D. – utrwalone na nośniku danych k. 93, zeznania J. D. (2) - utrwalone na nośniku danych k. 108, dokumenty z akt Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D. – obwieszczenie z dnia 1.04.2016 r., protokół z dnia 27.04.2016 r., notatka z 28.04.2016 r., zawiadomienie z dnia 28.04.2016 r.,]

Powód (...) Spółka Akcyjna w G. wytoczył przeciwko spółce (...) Sp. z o. o. w G. powództwo o wydanie przedmiotowej ruchomości. Sprawa ta toczyła się przed Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygn. akt VI GC 441/16.

W sprawie wydano wyrok zaoczny w dniu 5 lipca 2016 r., w którym Sąd Rejonowy w Gdyni nakazał pozwanej (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G., aby wydała powodowi (...) Spółce Akcyjnej w G. ekran LED zamontowany na trwale na ścianie budynku nr (...), położonego w G. przy ul. (...) wraz z osprzętem towarzyszącym, w którego skład wchodzi: stelaż mocujący ekran LED do ściany budynku, komputer PC wraz z szafką zabezpieczającą, oprogramowanie do obsługi ekranu LED.

Wyrok ten uprawomocnił się.

[dowód: dokumenty z akt Sądu Rejonowego w Gdyni sygn. akt VI GC 441/16: pozew k. 2-25, umowa przewłaszczenia z 6.11.2014 r. k. 31, informacja k. 40-41, obwieszczenie o licytacji ruchomości k. 42, wyrok zaoczny z dnia 5.07.2016 r. k. 53]

Pismem z dnia 10 maja 2016 r. powód wezwał pozwanego do zwolnienia spod egzekucji zajętej ruchomości do dnia 16 maja 2016 r., jednakże bezskutecznie.

[dowód: wezwanie z dnia 10.05.2016 r. k. 17, książka nadawcza k. 18]

Pożyczka udzielona przez powoda (...) Spółce z o. o. nie została spłacona.

[dowód: zeznania M. C. – utrwalone na nośniku danych k. 136, zeznania słuchanego za powoda K. B. – utrwalone na nośniku danych k. 176]

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów przeprowadzonych w sprawie, w szczególności postaci załączonych do akt sprawy dokumentów, zwłaszcza w postaci kolejnych umów sprzedaży ekranu LED, umowy pożyczki z dnia 9 października 2014 r. oraz umowy przewłaszczenia z dnia 18 października 2014 r. Sąd miał na uwadze zgłaszane w toku postępowania wątpliwości co do ich autentyczności i rzetelności, niemniej uznał, że zwłaszcza wobec kluczowych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy umów pożyczki i przewłaszczenia na zabezpieczenie brak jest dowodów, by dokumenty te zostały w jakikolwiek sposób przerobione czy podrobione. Sąd w związku z tym uwzględnił je, dokonując na ich podstawie rekonstrukcji istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych. Miał jednak na uwadze, że dowody z tych dokumentów mają charakter dokumentów prywatnych, co zgodnie z art. 245 k.p.c. oznacza, że stanowią dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Oznacza to, że formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego, która wyraża się w tym, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od osoby, która złożyła podpis na dokumencie, nie przesądza sama przez się o mocy materialnej dokumentu. Dodatkowo ustalając stan faktyczny Sąd uwzględnił także dokumenty z postępowania egzekucyjnego Km (...) (Km

(...) na okoliczność jego przebiegu, w tym zajęcia ekranu LED, który stanowi przedmiot roszczenia zgłoszonego w niniejszym procesie, a także dokumenty z akt postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Gdyni sygn. akt VI GC 441/16.

Dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie istotne okazały się również zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Świadkowie: komornicy T. D. oraz J. D. (1), a także pracownik kancelarii komorniczej K. D. zeznawali na okoliczności związane z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym, a ich wersja, spójna z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach tegoż postępowania, została oceniona jako w pełni wiarygodna. Ocena taka uzasadniona jest zdaniem Sądu tym bardziej, że osoby te nie były w żaden sposób zainteresowane w rozstrzygnięciu korzystnym dla którejkolwiek ze stron, a zatem mogły przedstawić wersję wydarzeń w sposób w pełni obiektywny, co też uczyniły.

Wiarygodne okazały się też zeznania K. K., jednego z właścicieli nieruchomości, na której znajduje się sporny ekran LED. Dotyczyły one faktów związanych z umowami najmu ściany kamienicy, zajmowanej przez ów ekran, a zawieranych kolejno przez pozwanego oraz spółkę (...), a także braku wiedzy świadka o umowie przewłaszczenia na zabezpieczenie oraz braku jakichkolwiek kontaktów ze strony nowego właściciela ekranu tj. powoda. Jego słowa Sąd również ocenił jako prawdziwe, nie znajdując żadnych podstaw do ich zakwestionowania. Tym bardziej, że były one spójne z pozostałym materiałem dowodowym, w tym zeznaniami słuchanego za stronę powodową K. B. oraz samego pozwanego A. D..

Z kolei do zeznań J. D. (2) Sąd podszedł z większą ostrożnością, mając na uwadze, że jest ona żoną pozwanego wierzyciela A. D., a tym samym osobą zainteresowaną w rozstrzygnięciu procesu korzystnym dla niego. Tym niemniej i one zdaniem Sądu polegały na prawdzie, jako że fakty opisywane przez świadka znalazły pełne potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania, w tym w dokumentach z akt postępowania egzekucyjnego.

Waloru wiarygodności Sąd nie przypisał natomiast zeznaniom dłużnika M. C.. Sąd zwrócił bowiem uwagę, że wersja przedstawiana przez niego była wewnętrznie niespójna i nielogiczna. Świadek nie umiał w rozsądny sposób wytłumaczyć wielu okoliczności, związanych chociażby z kolejnymi umowami sprzedaży ekranu, zawartymi przez niego ze spółką (...), daty ich zawarcia, ceny, sposobu czy terminu płatności. Z tego względu Sąd słowa tego świadka ocenił jako wiarygodne jedynie co do twierdzeń, które korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, m. in. co do braku zapłaty należności zarówno na rzecz pozwanego za sprzedany ekran, jak i na rzecz powoda z tytułu udzielonej pożyczki.

Mając na uwadze powyżej przedstawione rozważania Sąd uznał, że zarówno zeznania słuchanego za stronę powodową K. B. jak i pozwanego A. D. polegały na prawdzie w zakresie, w jakim opisywali wydarzenia, w których sami uczestniczyli i w związku z tym mieli na ich temat wiedzę. Jednakże jako że żaden z nich nie posiadał wiedzy kompleksowej, wnioski wyciągane przez nich co do własności spornego ekranu LED były odmienne. Zwłaszcza wywody pozwanego dotyczące rzekomego stworzenia w okresie późniejszym umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie okazały się gołosłowne i niczym nie poparte, podczas gdy wyjaśnienia K. B. w tej kwestii korespondowały z dokumentami złożonymi do akt.

Zdaniem Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powództwo w sprawie niniejszej zostało zgłoszone w trybie art. 841 § 1 k.p.c., zgodnie z którym osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Powództwo ekscydencyjne przewidziane tym przepisem, stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały naruszone przez prowadzoną egzekucję. W przeciwieństwie do powództwa opozycyjnego, nie jest ono ukierunkowane na zwalczanie tytułu wykonawczego, w oparciu o który egzekucja ta jest prowadzona, lecz zmierza do przeciwstawienia się jej prowadzeniu z określonego przedmiotu. Powództwo to może być wytoczone najwcześniej po wszczęciu egzekucji, lecz nie później niż w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, o czym przesądza treść art. 841 § 3 k.p.c. W sprawie niniejszej kwestia dochowania tego terminu nie była jednak

sporna. W ocenie Sądu zresztą termin ten został dochowany, skoro powodowi doręczono zawiadomienie o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym, w toku którego zajęto ekran LED, w dniu 4 maja 2016 r. i brak jest jakichkolwiek podstaw, by twierdzić, że miał on wiedzę w tym przedmiocie już wcześniej. Tym samym powództwo wytoczone w dniu 30 maja 2016 r. uznać należy za wniesione terminowo.

W sprawie bezspornym było również, że pozwany wierzyciel, A. D. wszczął wobec M. C. postępowanie egzekucyjne, w toku którego komornik zajął ruchomość w postaci ekranu LED znajdującego się na budynku przy ul. (...) w G..

W myśl art. 841 k.p.c. podstawy do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji zachodzą wówczas, gdy w toku zajęcia zostały naruszone prawa osoby trzeciej. Podkreśla się jednak, że chodzi o naruszenie tego rodzaju, w konsekwencji którego doszło do zajęcia takiego składnika majątkowego, z którego wierzyciel nie może zaspokoić swej należności, pomimo że z formalnego punktu widzenia istnieją przesłanki ku temu, by organy egzekucyjne skierowały egzekucję do zajętego przedmiotu lub prawa. Innymi słowy czynności egzekucyjne zostały podjęte zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym. Naruszenie więc musi dotyczyć prawa materialnego, nie zaś procesowego. Kodeks postępowania cywilnego nie określa przy tym, naruszenie jakich praw może stanowić podstawę powództwa ekscydencyjnego, niemniej oczywistym jest, że może nią być naruszenie praw rzeczowych, zwłaszcza prawa własności. Ochroną objęte jest też użytkowanie wieczyste, użytkowanie ruchomości lub praw, spółdzielcze prawo własnościowe do lokalu, szeroko rozumiane wierzytelności, rachunki bankowe i inne prawa majątkowe np. z zakresu własności intelektualnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2002 r. IV CKN 986/00).

Powód, wytaczając niniejsze powództwo, powoływał się na prawo własności przysługujące mu z tytułu umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, zawartej z uprzednim właścicielem ekranu, (...) Sp. z o. o. w listopadzie 2014 r. W ocenie Sądu prawo to skutecznie wykazał, przedstawiając odpowiednie dokumenty w postaci samej umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie z dnia 6 listopada 2014 r., z drugiej zaś – umowy pożyczki z dnia 9 października 2014 r., której spłatę zabezpieczono zawierając umowę przewłaszczenia. Sąd uznał, że wbrew twierdzeniom pozwanego, brak jest jakichkolwiek dowodów na to, że zwłaszcza pierwsza z nich jest umową fikcyjną ewentualnie, że została zawarta w innej dacie niż wskazano to w jej treści. Przeciwnie, sekwencja wydarzeń potwierdza, że jest ona umowa ważną i skuteczną, w konsekwencji czego na jej podstawie przeszła na powoda własność ruchomości w postaci ekranu LED. Sąd miał bowiem na uwadze, że niezaprzeczalnie w dniu 9 października 2014 r. powód udzielił spółce (...) Sp. z o. o., w której dłużnik pełnił funkcję prezesa zarządu, pożyczki, z której środki miały posłużyć jej na rozwinięcie nowej działalności w dziedzinie reklamy. Pozwany faktowi zawarcia umowy pożyczki nie zaprzeczał, powód zaś przedstawił na potwierdzenie powyższego nie tylko samą umowę sporządzoną w formie pisemnej, ale też potwierdzenie operacji bankowej przelania na konto spółki kwoty pożyczki tj. 160.000 zł z tego samego dnia. Należy zauważyć, że już w treści umowy pożyczki przewidziano, że w przeciągu trzech tygodni zostanie zawarta umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie należności z niej wynikających, której przedmiotem będzie ekran LED. Logicznie brzmią przy tym wyjaśnienia K. B., że pożyczkodawca chciał w ten sposób uzyskać zabezpieczenie spłaty pożyczki z uwagi na to, że samą umowę oparto kierując się w dużej mierze zaufaniem do M. C., nie zaś przekonaniem o trafności planowanego interesu. Jednocześnie oczywistym jest, że umowa przewłaszczenia nie mogła być zawarta w tym samym dniu, skoro ani dłużnik ani też spółka (...) nie byli jeszcze właścicielami ekranu – był nim bowiem w tej dacie pozwany A. D.. Pozwany zawarł umowę sprzedaży z dłużnikiem dopiero w dniu 15 października 2014 r., natomiast na spółkę (...) Sp. z o. o. własność ekranu przeniesiono umową z dnia 18 października 2014 r. Taka sekwencja wydarzeń wskazuje, że okoliczność, iż strony zawarły umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie w dniu 6 listopada 2014 r. jest w pełni wiarygodna. Dłużnik nie umiał przy tym wyjaśnić, z jakich powodów umowy sprzedaży ekranu nie zawarła z pozwanym bezpośrednio sama spółka (...), niemniej w ocenie Sądu o konieczności takiej konfiguracji umów przesądzać mogła kwota pożyczki, której spłatę zamierzano zabezpieczyć umową przewłaszczenia. Oto bowiem sam ekran został zakupiony przez dłużnika za kwotę 60.000 zł netto (73.800 zł brutto), która stanowiła jedynie ok. 40% kwoty udzielonej pożyczki wynoszącej 160.000 zł. Z kolei na taką właśnie kwotę jako cenę sprzedaży ekranu opiekowała umowa sprzedaży zawarta między dłużnikiem M. C. a spółką (...) Sp. z o. o., co – jak się wydaje – miało utwierdzić powoda w mniemaniu, że uzyskał on realne zabezpieczenie spłaty należności na swoją rzecz.

W ocenie Sądu wniosku o pozorności powyższej umowy nie sposób wywodzić z faktu, iż M. C. nie powołał się na jej treść we wrześniu 2015 r., kiedy to dowiedział się o zajęciu przez komornika ekranu LED w toku prowadzonego z wniosku pozwanego postępowania egzekucyjnego, lecz wskazywał na to, że właścicielem ekranu jest spółka (...) Sp. z o. o. Okoliczność tę akcentował pozwany, zaznaczając, że przecież już wówczas M. C. mógł przedstawić umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie, podczas gdy konsekwentnie twierdził wtedy, że własność ekranu przeszła na spółkę w styczniu 2015 r. Sąd uznał jednak, że pozwany zbyt dużą wagę w swoich rozważaniach przywiązywał do zachowania dłużnika w toku postępowania egzekucyjnego. Ustalone w sprawie okoliczności wskazują bowiem, że działaniami swymi dłużnik zmierzał przede wszystkim do osiągnięcia skutku w postaci uniknięcia licytacji ekranu LED i to było jego wyłącznym i nadrzędnym celem, nie zaś wyjaśnienie okoliczności sprawy. Trudno też uznać jego zachowanie za rzetelne i uczciwe, na które to cechy można byłoby powołać się argumentując tezę o nieważności umowy przewłaszczenia. Sąd miał na uwadze, że dłużnik nie umiał w żaden sposób wyjaśnić, z jakich powodów zawarł on ze spółką (...) dwie umowy sprzedaży ekranu, a nawet, kiedy je zawarto i kiedy przelano środki finansowe tytułem ceny sprzedaży. Co istotne, o ile strony i przedmiot umowy zarówno w przypadku umowy z października 2014 r., jak i stycznia 2015 r. były te same, to cena za ekran była diametralnie różna – w pierwszym przypadku było to 160.000 zł netto, w drugim 63.000 zł. Powyższe wskazuje na to, że to raczej umowa ze stycznia 2015 r. była umową fikcyjną, którą dłużnik sporządził właśnie w związku z prowadzoną egzekucją, dostosowując wartość przedmiotu do ceny, za jaką nabył ruchomość od pozwanego - mimo że wiedział o tym, że umowę taką zawarł już wcześniej, a także, że właścicielem ekranu na podstawie umowy przewłaszczenia jest powód. Przedstawienie bowiem wcześniejszych umów wiązałoby się w ujawnieniu zawyżenia wartości ekranu w umowach z powodem. Z uwagi zaś na to, że dłużnik pełnił w spółce (...) funkcję prezesa zarządu, stworzenie takiego dokumentu nie stanowiło w praktyce żadnego problemu.

Nie jest też argumentem przemawiającym za fikcyjnością umowy przewłaszczenia fakt, że powód nie powiadomił właściciela kamienicy o przejściu na niego prawa własności ekranu. Przeciwnie, postępowanie takie jest uzasadnione w świetle postanowień umowy przewłaszczenia. Zgodnie z nią bowiem powód pozostawił ekran we władaniu spółki (...) i zezwolił jej na jego bezpłatne używanie, przewłaszczający zaś zobowiązał się do ponoszenia wszelkich kosztów utrzymania przedmiotu przewłaszczenia, w tym kosztów najmu powierzchni, energii elektrycznej, kosztów dostępu do sieci internetowej – w okresie, w którym przedmiot przewłaszczenia pozostawał w jego władaniu. Jak zresztą wynika z wyjaśnień K. B., powód nie był w istocie zainteresowany prowadzeniem działalności zarobkowej polegającej na wynajmie ekranu i traktował go wyłącznie jako zabezpieczenie swojej wiarygodności z tytułu umowy pożyczki. To było, jak się wydaje, przyczyną takiego a nie innego ukształtowania treści umowy przewłaszczenia. Natomiast kwestia związana z ujęciem ruchomości w ewidencji środków trwałych spółki jest w tej sytuacji kwestią wtórną i ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie nie mogły zdaniem Sądu przesądzić o uznaniu umowy przewłaszczenia za nieważną czy też nieskuteczną.

Reasumując Sąd doszedł do przekonania, że brak jest jakichkolwiek przekonujących dowodów na to, że oświadczenie woli złożone w treści umowy przewłaszczenia o przeniesieniu własności ekranu LED na powoda było oświadczeniem fikcyjnym, złożonym dla pozorów, a w konsekwencji nieważnym, zwłaszcza w kontekście konieczności ustalenia wiedzy i zgody adresata oświadczenia, tj. powoda na dokonanie czynności tylko dla pozorów. Mając zaś powyższe na uwadze Sąd uznał ostatecznie, że powód wykazał w toku procesu, iż zawarł ważną i skuteczną umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie, zgodnie z którą to na niego przeszło prawo własności ekranu LED będącego przedmiotem zajęcia komorniczego w toku postępowania Km (...). Jednocześnie w sprawie niekwestionowanym było, że pożyczka, której spłatę zabezpieczono tą umową, nie została przez spółkę (...) spłacona – przyznał to zresztą M. C., prezes zarządu tejże. Tym samym więc nie ziścił się warunek powrotnego przejścia prawa własności na spółkę, a skoro tak, to właścicielem ekranu nadal pozostaje powód.

W konsekwencji, na podstawie art. 841 § 1 i 3 k.p.c. Sąd zwolnił spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni T. D. zajęty w sprawie sygn. akt Km (...) toczącej się z wniosku A. D. przeciwko M. C. ekran LED zawieszony na budynku przy ul. (...) w G. – o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Jednocześnie w punkcie II wyroku na zasadzie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążenia pozwanego A. D. kosztami postępowania. Sąd wziął bowiem pod uwagę fakt, że w istocie obie strony postępowania zostały w pewien sposób pokrzywdzone nieuczciwym postępowaniem dłużnika M. C.. W ustalonych okolicznościach działanie pozwanego wierzyciela, który w związku z brakiem zapłaty za ekran, skierował egzekucję swojej należności do jedyne go składnika majątku, jaki w jego mniemaniu posiadał jego dłużnik, jest w pełni zrozumiałe. Nie miał przy tym wiedzy o dalszych działaniach dłużnika, które skutkowały wyzbyciem się własności tego składnika, z którego w związku z tym obecnie nie będzie już mógł uzyskać zaspokojenia. W tej jednak sytuacji obciążenie go dodatkowo kosztami niniejszego procesu stałoby w ocenie Sądu w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego.